

Znak: WZPS-3.431.5.4.2024.DW
Szczecin, 7 stycznia 2025 r.

Pan
Marek Gnaś
Prezes Zarządu
Salus Komarowo Sp. z o.o.
Komarowo 15A
72-105 Lubczyna
„Nasz Dom”
Komarowo 15A
72-105 Lubczyna

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 10 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.) i rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285) zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przeprowadził w dniach 23-25 października 2024 r. kontrolę kompleksową w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku pn. „Nasz Dom”, prowadzonej przez podmiot: Salus Komarowo Sp. z o.o.

Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące standardu usług świadczonych przez placówkę, określonych w art. 68-68c ustawy o pomocy społecznej, w okresie od 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia kontroli.

Wyniki kontroli przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 4 grudnia 2024 r., do którego nie wniósł Pan zastrzeżeń. W związku z powyższym przedstawiam wystąpienie pokontrolne.

Działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.¹

Salus Komarowo Sp. z o.o. posiada zezwolenie na prowadzenie placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku pn. „Nasz Dom” na podstawie decyzji Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 1 października 2014 r., znak: S-1.9423.2.4.2024.EP, wydanej na czas nieokreślony. Placówka została wpisana do rejestru placówek prowadzonego przez Wojewodę Zachodniopomorskiego pod numerem 13 i jest przeznaczona dla 58 osób.

¹ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna.

Organizacja Domu, zakres i poziom świadczonych usług oraz struktura organizacyjna określone zostały w *Regulaminie organizacyjnym placówki „Nasz Dom” w Komarowie*. Podstawą świadczenia usług w placówce jest *Umowa o świadczenie usług opiekuńczych* zawierana między podmiotem prowadzącym placówkę, a osobą wnoszącą opłatę za usługi i mieszkańcem.

Kontrolowana jednostka usytuowana jest w dwukondygnacyjnym budynku z windą. Teren wokół niej jest zagospodarowany oraz wyposażony w miejsca przeznaczone do wypoczynku dla mieszkańców. Szerokość ciągów komunikacyjnych oraz otworów drzwiowych przy pokojach mieszkalnych i pomieszczeniach ogólnodostępnych umożliwia przemieszczanie się osób na wózkach inwalidzkich oraz osób korzystających ze sprzętu ortopedycznego.

Powierzchnia pokoi oraz ich wyposażenie są zgodne z wymogami określonymi w art. 68 ust. 4 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej. Placówka spełnia jednocześnie wymogi określone w art. 68 ust. 5 pkt 3 ww. ustawy w zakresie odpowiedniej liczby urządzeń sanitarnych. Łazienki wyposażone zostały w uchwyty ułatwiające osobom mniej sprawnym korzystanie z tych pomieszczeń.

W placówce znajdują się 2 pokoje dziennego pobytu z wyodrębnionymi jadalniami oraz pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia, zgodnie z art. 68 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy. Wszyscy mieszkańcy mają możliwość swobodnego korzystania z tych pomieszczeń. W trakcie kontroli pokoje mieszkańców, pomieszczenia sanitarne, pomieszczenia ogólnodostępne i pomieszczenia dodatkowe były czyste oraz wolne od nieprzyjemnych zapachów.

Dom udziela mieszkańcom pomocy w podstawowych czynnościach życiowych i opiece higienicznej, na rzecz mieszkańców świadczone są także usługi pielęgnacyjne. Placówka zapewnia podstawowe środki czystości i przybory toaletowe.

W przypadku wystąpienia takiej konieczności, pracownicy placówki udzielają mieszkańcom niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych oraz na bieżąco monitorują zaopatrzenie w odzież i obuwie. Ponadto Dom dostosowując się do indywidualnych potrzeb mieszkańców oraz ich stanu zdrowia, zapewnia kontakt z otoczeniem oraz organizuje czas wolny.

Przy wejściu do budynku umieszczono tablicę zawierającą informację o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numer wpisu do rejestru placówek, wymagane na podstawie art. 68a pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto, na tablicy ogłoszeń znajdującej się wewnątrz budynku, umieszczono informacje określone w art. 68a pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

Z ustaleń kontroli wynika, że wszyscy mieszkańcy, którzy przebywają w placówce dłużej niż miesiąc, zadeklarowani są do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. W sytuacjach nagłego zagrożenia życia i zdrowia do mieszkańców wzywane jest pogotowie ratunkowe.

Kontrolowana jednostka zapewnia trzy podstawowe posiłki dziennie oraz dwa posiłki dodatkowe. Posiłki dla mieszkańców przygotowywane są w kuchni działającej na terenie placówki. Przerwy między posiłkami są nie krótsze niż 4 godziny i kolacja podawana jest nie wcześniej niż o godzinie 18, co jest zgodne z art. 68 ust. 6 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. Możliwe jest także spożywanie posiłków w pokojach mieszkalnych, a w razie potrzeby karmienie mieszkańców. Drobne produkty żywnościowe i napoje dostępne są również między posiłkami.

Na podstawie analizy losowo wybranych akt osobowych mieszkańców ustalono, że prowadzona przez placówkę „Nasz Dom” dokumentacja zawiera m.in. umowę o świadczenie usług w placówce, dane identyfikacyjne osoby przebywającej w placówce, dane kontaktowe najbliższej rodziny, imię i nazwisko opiekuna prawnego – w

przypadku osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie oraz informacje dotyczące stanu zdrowia mieszkańca.

Podczas analizy akt osobowych mieszkańców, w tym jednego mieszkańca ubezwłasnowolnionego całkowicie ustalono, że w przypadku wszystkich nieubezwłasnowolnionych mieszkańców w dokumentacji znajdowała się zgoda mieszkańca na jego pobyt w placówce.

Zgodnie z art. 68c ustawy o pomocy społecznej przyjęcie do placówki osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie może nastąpić dopiero po uzyskaniu w tym zakresie zgody sądu opiekuńczego. Podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany – zgodnie z art. 68a pkt 1 lit. f ustawy o pomocy społecznej – prowadzić szczegółową dokumentację osób przebywających w placówce, zawierającą m.in. postanowienie sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia w przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie.

Podczas kontroli ustalono, że w przypadku jednego ubezwłasnowolnionego całkowicie mieszkańca w dokumentacji znajdowało się postanowienie sądu opiekuńczego z dnia 1 sierpnia 2024 r. w przedmiocie udzielenia zezwolenia opiekunowi prawnemu na umieszczenie mieszkańca w placówce. Niemniej jednak ustalono, że w dniu przyjmowania mieszkańca do placówki (data na umowie – 05.09.2023 r.), brak było ww. postanowienia sądu, co jest niezgodne z art. 68a pkt 1 lit. f ustawy o pomocy społecznej.

Jako przyczynę ww. nieprawidłowości wskazał Pan niewłaściwą interpretację przepisów prawa w zakresie konieczności wymagania od opiekuna prawnego postanowienia sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na umieszczenie w placówce w przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie. Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości było niespełnienie art. 68a pkt 1 lit. f ustawy o pomocy społecznej w momencie przyjmowania mieszkańca do placówki.

Zgodnie z art. 68a pkt 5 ustawy o pomocy społecznej placówka całodobowej opieki powinna zatrudniać osoby wykonujące czynności opiekuńcze w wymiarze nie mniej niż 1/3 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce, nie mniej niż w wymiarze 4,5 pełnego wymiaru czasu pracy. W przypadku kontrolowanej placówki wymagany wymiar zatrudnienia (w przeliczeniu na 52 mieszkańców przebywających w placówce) wynosi 17,4 etatu. W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że łączny wymiar zatrudnienia wszystkich osób świadczących usługi opiekuńcze na dzień kontroli wynosił 18 etatów, co w odniesieniu do liczby osób przebywających w placówce spełnia wymogi standardu.

Wymogi kwalifikacyjne pracowników placówki określone zostały w art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany zapewnić wykonywanie czynności opiekuńczych przez osoby posiadające kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu lekarza, pielęgniarki, położnej, ratownika medycznego, opiekuna w domu pomocy społecznej, opiekuna osoby starszej, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, opiekuna medycznego albo osoby posiadające udokumentowane co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Podczas czynności kontrolnych sprawdzono kwalifikacje 14 losowo wybranych pracowników zatrudnionych w placówce. Ustalono, że na dzień sporządzania protokołu dwie osoby wskazane w pkt 11 i 18 zestawienia *Informacja o*

pracownikach placówki „Nasz Dom” prowadzonej przez Salus Komarowo Sp. z o.o. (wg stanu na dzień: 23.10.2024 r.) nie posiadały wymaganych przepisami kwalifikacji tj. udokumentowanego co najmniej 2-letniego doświadczenia zawodowego polegającego na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

Jako przyczynę ww. nieprawidłowości wskazał Pan trudności w pozyskaniu personelu opiekuńczego oraz dużą rotację na stanowiskach pracy. Skutkiem stwierdzonej nieprawidłowości jest niespełnienie standardów określonych w art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

W placówce prowadzona jest *Ewidencja przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych realizowanych na terenie placówki*. W okresie objętym kontrolą nie stosowano przymusu bezpośredniego. Żadnemu z mieszkańców nie ograniczono także możliwości samodzielnego opuszczania placówki.

Zgodnie z art. 68aa ust. 1 ustawy o pomocy społecznej od 1 stycznia 2024 r. *podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku prowadzi rejestr zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych dotyczących osób przebywających w placówce.*

Z prowadzonego *Rejestru o zdarzeniach nadzwyczajnych* wynika, że do dnia zakończenia kontroli na terenie placówki nie odnotowano zdarzeń nadzwyczajnych dotyczących osób przebywających w placówce.

Dodatkowo ustalono, że prawa mieszkańców przebywających w placówce określone zostały w *Regulaminie organizacyjnym placówki „Nasz Dom” w Komarowie*.

Zgodnie z ww. *Regulaminem* Prezes Zarządu reprezentuje Dom na zewnątrz.

W związku z ustaleniami kontroli, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

zalecam jako zalecenia znaczące:

1. przyjmować osoby ubezwłasnowolnione wyłącznie na podstawie zezwolenia właściwego sądu opiekuńczego zgodnie z art. 68c ustawy o pomocy społecznej,
2. zapewnić wykonywanie czynności opiekuńczych przez osoby posiadające kwalifikacje określone w art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej jednostka kontrolowana, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, może zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji powyższych zaleceń w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. Wojewody Zachodniopomorskiego
Dawid Krystek
II Wicewojewoda Zachodniopomorski